

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad cat. olicarum partium: proposita promovenda, id. equidem. probamus libenter (Az állatok katolikuskok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük. XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdekben.

Vasárnapi munkaszünet és ital-mérés.

Köztudomású tény, hogy a vasárnapi munkaszünet kiterjesztésének s az ital-mérés korlátozásának kérdése ma már a kormányt is foglalkoztatja.

Gondolkodó ember belátja, hogy szerencsétlen hazánk ezer bajának nem utolsója a nép vallási züllése és az alkoholfizmus. Ezen a két bajon óhajtának segíteni az erre hivatott intéző körök az által, hogy a munkásnép részére lehetővé akarják tenni a vásár- és ünnepnapok istentisztelet látogatását a munkaszünet kiterjesztése s a nemzetet pusztító alkohol élvezetétől visszahozni a vasárnapi ital-mérés minél nagyobb mérvű korlátozása által.

Észak-Kelet-Európa nagy, gazdag, hatalmas, anyagi jólétnek örvendő országában ennek szükségességét már régen belátták. Ott régen tudják azt, hogy az Istentől elrabolt vasárnapi munkaidő gazdaságilag is megbeszülje magát s hogy szerencsétlen ez az ország, melynek egyik legfőbb jövedelmi forrását a szesz-italok után fizetendő fogyasztási adó képezi.

Előttünk magyarok előtt szinte bizarrnak látszik annak a teljes vasárnapi munkaszünetnek még a gondolata is, melynek

Anglia, Németország s a kicsiny de gazdag Belgium népe örvendő s nem tudjuk megérteni, hogy a szeszifogyasztás csökkentése szükségképpen az alsóbb néprétegek józanságát, anyagi jólétét s így közvetve az ország gazdagodását mozdítja elő.

Mint említettük, legujabban nálunk is történik valami, mitől némi javulást várhatunk.

Mint hogy azonban a fentebbi két kérdés törvényes rendezése szükségképpen hosszabb időt igényel, örömmel látjuk, hogy a periferiákon máris megindult a mozgalom, mely községi szabályrendeletek alkotásával egyrészt némiképpen sürgeti a hozandó országos törvény mielőbbi életbeléptetését, másrészt ideiglenesen segíteni iparkodik a mai tarthatatlan állapotokot.

Ennek bizonyítéka az alábbi szabályrendelet, melyet Adony község-képviselő-testülete a múlt hónapban alkotott.

Községi Szabályrendelet a vásár és ünnepnapok munkaszünetéről.

Addig is míg a vasárnapi munkaszünetről szóló 1891. évi XIII. t. c. a gazdasági alkalmazottakra is országosan kötelezővé tételek, Adony képviselő testülete, köztestület és a köznevelés, továbbá a közbiztonság és közjóllét megóvása céljából a f. évi júl. 13-án tartott közgyűlés határozata alapján a következőképpen intézkedett:

1. §. Vasár és ünnepnapon a községházán sem gyűlés, sem tanácskozás nem tartatik, sem semmi néven nevezendő hivatalos ügy nem végzetik, halasztást nem tűrő sürgős esetek kivételével. A m. kir. anyakönyvezésre kitűzött hivatalos óra azonban a törvény érvényben maradása idejéig jövőben is megtartatik.

2. §. A község területén és annak határában vasár és ünnepnapon minden néven nevezendő gazdasági munka végzése 10—50 korona bírság terhe alatt (a szegény pénzár javára) tilos. E szabály alól kivételt képeznek a fennálló törvények által parancsolt a hivatalos foglalkozások: továbbá minden olyan munka, amely a háztartás, vagy állattartásnál természeténél fogva nélkülözhetetlen — pld. állatok etetése — zöld takarmány behozatala, mely vagy a kora reggeli, vagy az alkonyati időre eshetik. Továbbá esetleg elemi kár elkerülése, tűzvész, árvíz, vagy jég-eső ellen.

3. §. Vasár és ünnepnapon tilos a gabonacsere és eladás, vagy malomba szállítás; miért is 50—100 koronáig bírságható az a tulajdonos a ki szállít és az a kereskedő, aki a szállítmányt átveszi.

4. §. A gazdasági munkásoknak, saját dolgaik végzése — u. m. gabna eladás, csere, szerelés, stb. — idejében a munkájukat meg kellene szakítani, melyet a gazda beosztása szerint használhat fel. Ezen napok a gazda által fél napokra is feloszthatók. Eme napokba beszámítható a cseléd önhibájából származó mulasztás.

5. §. Ugy a gazdasági cseléd, mint a nap-számias munkás fizetését nem vasár és ünnepnap kapja, hanem szombat d. u. 5 órákor. Miért is

Egy szocialista felvonulásról.

— A Fejérmegyei Napló eredeti tárcája. —

Írta: Barátossy Ferenc.

(Folyt. és vége.)

Az öreg nap, amely eddig csak szürke felhőfoslányokon át kacsingatott az utestre, hirtelen előbukkant, s szokatlan erős világításban mosolygta a tömeg pszichológiáját.

Látott ő már e fajta jeleneteket, hogy ne menjünk messzire, említettük csak a francia forradalom előtti napok izléstelenségét.

Szokatlan, eddig még nem hallott hangok ütötték meg ekközben a fülünket. Nehány száz főből álló csoport „Diákok” felirású tábla alatt hánytorgatott olyan jelszavakat, melyek értelmük után tábla nélkül is egyetemi hallgatókra engedtek következtetni. „Éljen a szabad tanítás”, „Éljen az ingyenes népoktatás”. „Le az egyetemi baglyaival.” „Éljen Pichler dr.” értelmű felkiáltások mind a társadalom tudományok iskolájának szüleményei. Az emberek örömmel szemléltek Vágó Bélának, a jól jövedelmező mártírságot szenvedő demagógnak szaporodó utódait s a látnoki tehetséggel megáldottak tele reménységgel susog-

ták, hogy még lesznek többen is... nemsokára talán sokan is...

Ujságiró barátom mindenáron a vezetőket akarta látni, különösen Bokányi Dezső iránt érdeklődött. Előrenyomultunk tehát s az összedalárda előtt találtuk a pártvezetőséget a legelső sorban. A szocialisták kátója ott szötte a beszéd fonálát Garbaival; a két jó barát, akik még fejüket is egy lakásban hajják nyugovóra, talán személyes ellenfélülnek, kardosnak a tényegelődzésen tanácskoztak. Beható eszme-cseréjüket az okosság, ravaszos, kis Weltner fűszerezte gyakori közbeszólásokkal. Az általános és átkos választójog önzetlen bajnokai megvető lenézéssel tekintettek fel az emeletes házak ablakaira, s a jövő képviselőség édes reményében kalapemeléssel viszonoztak egy-egy nekik szóló éljenzést.

Az Andrassy-uti paloták ablakaiban itt-ott megjelenik egy-egy dejtányi álmából fölvert liberális pénzbaró. A tömeg látára boszusan vonogattja ajkszáleit s izgatottan vonul vissza a selyeműs csipkés pamlagokra, hogy tovább álmodjék a kártya partikról, a jó lábú lovakról, a Dob-köruti orfeumról s a fitos orru Tusi meg Nusi kasszacsillagokról. Valószínűleg még arra is gondol, hogy ez a rongyos, éhenkórász náció

semmi mást nem akar, csak — őt és társait kiítve a nyeregéből — orfeumot, kasznót, löverényt, csiklandás pezszt. Talán — elvtársak! — igaz is volt...? Ti pedig szegény, a téltelenségtől eltorzult urifejek aludjatok, a legmunkásabb középosztályt pedig kényszerítsék nehéz igába, hadd maradjon továbbra is egészen magára a nép a maga végezés büneivel és érteivel csak hang kell azután ennek az érzelme-gomolynak, hang kell, ércesen szóló, szivekroható, lázító hang, hogy megszületessék a földi paradicsomot, az élvezetek tengerét, a realizmus aranyvilágát, szomjuhozó utópisztikus s erősen érzékies, szépszavú poéták által megénekelte új és mégis örök vallás: a liberal antikrisztianizmus, illetve az önző, osztályérdekeken felépült politikai és társadalmi kérdés: a szociáldemokrácia...

Ismét hátramaradtunk. A cipészek dalárdája rázendített a „Piros zászlónk, vörös zászlónk” kezdetű dalra s a mellék utcák egyik szegletéből reverendás alakok jelennek meg. Sétáról jövő szeminaristák, akik ijedten, szinte megrettenve akarnak visszafordulni. Bizonyára ismerik a szociáldemokrata szólásszabadságot és emberszere-tetet. Talán vissza is fordulnak, ha egyik közülök, egy biztos tekintetű, kemény és mégis szelíd arcvonású theológus nem invitálja valamennyit,

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testvért, megszünteti a köhögést, vándorok, eljeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlja.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ár üvegként 4.— korona.

Mai lapunk 6 oldal.

0000384

a heti napszámós munka szombat d. u. 5 óra kor végződik. Kivételnek csak a legésőbb szükség esetén lehet a helye, de minden egyes esetben a munkaadó és munkás kölcsönös megállapodása az irányadó. Ezen kivételes esetekben tehát a fizetés vasárnap reggel 5 és 6 óra között tartható meg.

6. §. Vasár- és ünnepnapokon minden néven nevezendő szeszes ital kimerése tilos. Ennél fogva a kimerések a szombati zárórától kezdve, vasár és ünnepnapokon, egész nap zárva tartandók. Ide tartoznak a társas körök és kaszinók kimerészei is. Az ezen tétel ellen vétő kimerő 50 korona bírsággal büntetendő, úgy szintén az is, a ki bármely napon 16 évesnél fiatalabb egyénnek, vagy részegnek szeszes italt elad. A ki pedig részeg állapotban az utcán közérkölc, vagy a közrend és közbiztonság ellen vét 10—20 kor bírsággal sújtandó.

7. §. Akár nappal, akár éjjel az utcákon való közérkölc és közrend sőt még magaviselet, duhajkodás és —közcsendháborítás 10—20 kor bírsággal sújtandó.

8. §. Vasár és ünnepnapokon d. e. 11 óráig vendégtérben, társasítörökben és —kaszinókban minden néven nevezendő társasjáték mellőzendő, melynek betartásáért a vendéglős felelős.

A szép példa követését sürögösen ajánljuk a községek vezető embereinek, képviselőtestületeinek figyelmébe és jóakarataiba.

Megjegyzésünk az adonyi szabályrendelet egyik-másik pontjára a következő:

A vasárnapi munkaszünetre vonatkozó intézkedések jóformán mindenütt keresztülvethetők.

Véleményünk szerint nehezebben fog menni itt-ott az italmérés olymértvü korlátozása, mint azt Adonyban csinálták.

Ahol az italmérések vasárnapi teljes bezárása nem kivihető, ott egyelőre elégséges lesz ezt a vasárnapok *elölöttjére* szorítani. Feltétlenül óhajtható azonban, hogy a *palinkamérés egész nap szüneteljen s a kiskorúak korcsmázásának gát veltessék.*

Hasonlóképpen szükségesnek tartjuk a 7. és 8. §-ok forszírozását.

Ugy tudjuk, hogy Adony község képviselőtestülete a legnagyobb örömmel hozta meg a fentebbi határozatokat. Alig tudjuk elképzelni, hogy legyen község, mely a vezető férfiak okos felvilágosítása után elzárkóznék ettől a népmertő akciónól. Ma már minden jóakaratu ember belátja, hogy ha nem teszünk valamit, hamarosan, gyókeresen nem fogunk az orvosláshoz, hát egész Magyarországra belefut az —alkoholba.

Rólunk — nekik.

Irta: **Zhoray Miklós.** országgyűlési képviselő.

A fővárosi sajtó berkeiben nagy a riadalom. Herczeg Ferenc zsidógyerekei nap-nap után gyalázzák a néppártot s összetartásra büzdítik a hitsorsosokat.

A nagy felbuzdulásnak kettős oka van. Az egyik, hogy nagy a meleg s nincs szenzáció, tehát ki kell találni valamit, ami szerkesztőt és közönséget kielégítsen; a másik, hogy aggódva látják közeledni azt az időt, mikor a zsidóság egy részének arroganciája korlátok közé fog szoríttatni.

Mi természetesebb mint az, hogy a zsidó sajtó minden alkalmat felhasznál, hogy a legkiszárazottabb pártot a pártot, melytől legtöbb oka van félni s amelylyel lehetetlen paktumot kötnie, lepiszkolni s népszerűtlenné tenni igyekszik.

Egyik nap írják: bomlik a néppárt, szétválnak keresztény-szocialistákra s néppártiakra. Másnap olvassuk: a néppárt perfid módon jár el, lemegy a kérdletekbe s ott agít, jöllehet a koalícióban marad. Harmadnap az a baj, hogy nemzetiességekkel paktál, hogy nagy a befolyása, hogy a koalícióból szöhet húzót, hogy a koalíciót őt akarja hagyni, hogy nem akarja ott hagyni, hogy a függetlenségi pártot ugratja, hogy népszerűséget hajhász, hogy nem támogatja a nemzeti követelményeket, stb. stb.

Ha nyálás száju riporterok az adria cápák helyet találják fel ezt a sok zsoldoséget, senki sem törődik vele, megyünk tovább a magunk utján,

Az egri ünnep.

I.

A vendégváros Eger.

„Bájos völgy” (Vallis amoena) névvel festik már a legrégibb okmányok az Eger folyó völgyét. Écszetet kellete tehát kezünkbe vennünk, hogy Eger keretét, festői tájképét bemutatassuk. Így olvassuk Eger egyik leírásában a város fekvésének méltóságát. Valóban, a Bükkalja e kedves, szép városát csakugyan rajzban kellene ábrázolnunk, hogy a nem közvetlen szemlélő csak megközelítőleg is hű képét nyerje ennek a méltán híres szép városnak. De hol maradnak akkor is a színek, a természet palettájának ezernyi zöld és kék változatai, a melyek a bükk hatalmas láncolatáról, az Eger keleti határán emelkedő Várhegyről, a pompás alkatú Egedről lépnek előtérbe, míg a távolabbi síroki és szarvaskői vármomos hegyormok, a Békó a messzebben elvesző Mátrahegyességgel a háttér kékeszöld párázatában tűnnek el a szemlélő tekintetéből? E hegyek völgyei pedig megannyi tündérszép buvókái a természetnek, istenadta kies kiránduló, fürdő-és üdülőhelyek, csak — fel kellene azokat keresni. Illyenek a bátri völgy, a Berva és Felsőbátrány, amodább Parád, Verpelét és így tovább.

Bizony, ha ennyi szépség nem magyarul földön, hanem valamelyik vendégváros másországban van, ezernyi magyar keresné föl nyaranta, mint „bánu-latos fekvésű kiránduló helyet, klimatikus gyógyítás kútjóját, gyógyfürdőt” stb., míg így: magányos vándor ha elvetődik néha, vagy országos ünnepségeket kell rendezni ottan, hogy nagyobb tömegek bámulhassák hazánk e gyönyögének ter-

de ha a függetlenségi párt hivatalos és félhivatalos lapjai is így kortárskednek jelöljeik mellett, akkor kell hogy valamit értésükre adjunk. Ez pedig a következő.

Az általános választások idejére, de csakis idejére, a koalíció pártjai paktumot kötöttek. Minden egyes kerületre külön-külön megállapodtak, Amelyikre nem tudtak megegyezni, kifejezetten szabadra hagyták.

A néppárt a paktumot becsülettel betartotta. A többi pártok kerületeiben sem jelöltek nem állított, sem jelölést állítani nem engedett. A tisztelt függetlenségi képviselők nagy része ennek köszönhetette, hogy még az alkotmányos költségeket sem kellett fedeznie, mert egyhangú választásokhoz jutott.

Nem ez lett az osztályrésze azonban a magyar vidékek néppárti képviselőinek.

Elismerem, hogy nem kaptak hivatalos ellenjelölést, de vagy nem tudták, vagy nem akarták a függetlenségi ellenjelölést lefujni s majd mindegyik magyar kerület néppárti képviselőnek épp olyan harcot kellett megvívnia, mintha paktum nem is lett volna.

Megtörtént az is, hogy a függetlenségi ellenjelöltől a függetlenségi párt titkára dicsim-nuszokot zengő sürögnyt küldött a kerületbe, míg a hivatalos jelölt érdekébe feladott sürögnyökre elfelejtkezett felelni.

Ez a paktum tehát ránk nézve mit sem ért és nem kérünk belőle.

Maradjunk csak a régi állapotnál, mikor tisztán láttunk s tudtuk, ki a barát s ki az ellenség. Ott legalább, mint például a bodajki pót-választásnál, hol a szabadelpártpárt néppárt került pót-választásba, tudtuk, hogy Kossuth levelet irt a kisebbségbe került függetlenségi párt elnökének, hogy a pót-választásnál ne a néppártot, tehát a másik ellenzékét, hanem inkább a kormánypártot támogassa s ehhez tartottuk magunkat.

Vagy megtörtént, hogy a csengeri és nagy-károlyi kerületeknél pót-választásra került a sor. A helyi érdekelttség megegyezett, hogy Csenger-

mészetes szépségeit. A magyar fürdőző és nyaraló pénzes ember pedig hova hordja még mindig a hazai pénzt? Tessék csak egy pillantást vetni a „Ki hol nyaral?” című nálunk is nagyon jól ismert rovatba.

Dobó István és az egri hősnök városa legnagyobb részében enyhe hajlatu völgyben fekszik. Északkeleti része azonban reátamazsodik az ezer évi óta természetes védőjére, a várat emelő sziklafalra. Többi részei pedig széleiden fölnyulnak a keretező határokra s egybeolvadnak az újra helyreállított egri szőlők zöldjéből kimosolygó pincékre és présházakra.

A vasutról pompás keramitos ut vezet az árnyas lasorok alatt a lengő záslődiszt öltött templomos-iskolák városba. Rend, tisztaság mindenfelé.

A Nagyasszony ünnepének délutánján az ország minden részéből három nagy különvonattal érkezett harmadfélezer magyar dalos, mint az áradat, úgy önti el a pályaudvart s az elötte elterülő térséget. A szemékből ünnepi hangulat s a verseny némés küzdőkévé sugárzik. Az óriási tömeg azonban az ügyes rendezők harsány hívására hamarosan csoportokká, majd mintaszerű menetté fejlődik és megindul a gyönyörű fölvonulás 64 nemzetiségalagos selyem-zászló alatt a város szíve felé. A sorfal itt is rendőrök, tözölők és csendőrök tartják fön, de úgy látszott, mintha erre nagy szükség nem lett volna; hisz az egri lakosság, mely festői szép magyar öltözetében tán teljes számmal az utcákon volt, oly méltóságteljes nyugalommal, annyi tisztességűdással viselkedett, hogy az embernek a szíve repesett örömben. Valamivel a színház

mire azután ráállanak, hogy végignézzik a felvonulás jeleneit.

A tömeg közelé, a kerékpárosok csengetyúje már egész a fülünkbe hangzik, mikor a naivebbak, az inkább emberek, mint papok typusai megretirální készűnek, csak az a fehérarcu, poeta szemű levita tűzel a kitartás, a bátorság mellett s most már ha akarnának is, későn; az előcsahosok aján felzug: „csuhasok, gazemberek, népámitók, Mária lovagok” kifejezések egész garmadája.

A szöban levők szintelenjei összehuzódnak, szeműket lesűtik, mintha biz szégyenkeznének, csak az a nyugodt vérmérsékletű theoloogus néz szelíden a dúhngő emberállatokra, vagy talán nem is az embereket bámulja, hanem az idők vágtató szekerét látja századok mulva, a mely új tömeget hoz majd az utóarcra, tömegeket, melyek az örökös sztrájkok dacára is éhesen vánszorognak, a melyek az orvostudományok haladottsága dacára is a legundorított betegségek közt a prostitúció szennyében, a nagyhangú felvilágosodottság mellett az eszmék, a gondolatok, fogalmak örületes zavarában, degenerált érzésekkel hullámszanak a megköpdösött felé, elférnasodott asszonyállatokat, amint megtépdesve ruhájukat az ujra felémet Mária-szobrot szűzféher virágokkal árasztják el s csökölva a földet ölelik, átfogják az előbb eltaszított s hiába mégis mindig örök igazságot, a szeretetet árasztó és parancsoló, mindent boldogító Krisztianimust.

S a fiatal levita szelíden mosolygott, a szemétarám pedig dűbörögve vonulva, állatias fogvisorítás közt ordított tovább...

ben a kisebbségbe jutott néppárt támogatni fogja a függetlenségi jelöltet, viszont Nagykárolyban a kisebbségbe jutott függetlenségi párt a néppárt jelöltjét.

Es mi történt? a néppártiak Csengerben szépen leszavazták a függetlenségi jelöltre és meg is választották, a nagykárolyi függetlenségi pedig a néppárt ellen, a kormánypárt jelöltjére szavaztak.

Ösmertük és ösmerjük tehát a helyi paktumokat is, ösmerjük az általános paktumokat is.

Nem kérünk — koalíció ide, koalíció oda — egyikből sem jövőre.

Ha a függetlenségi párt a mi kerületeinkben, mint Csáktornya és Zirc, fellép, akkor a lapok szerint mi a függetlenségi jelölteknél ellenjelöltet állítottunk, ha egy függetlenségi kerületben mi ellenjelöltet állítottunk, akkor mi a függetlenségi kerületekbe betörünk.

Hát igenis betörünk és be fogunk jövőre törni minden kerületbe, hol talajunk van. Be fogunk törni főispáni támogatás nélkül és a hivatalos apparátus ellenére.

A multban a függetlenségi párt legerősebben ostromozta a szabadlevű pártot azért, hogy a főispánok, a hivatalos apparátus a legszembeszökőbb mértékben támogatták a kormánypárt jelöltjeit. Ne essék tehát ugyanebbe a hibába és ne követelje, hogy a főispánok és a hivatali apparátus kortesszolgálatokat teljesítsen.

Ha mi nem tesszük casus bellivé, hogy a főispáni állások mind más párti egyénekkel vannak betöltve, ha nem zugolódunk, hogy a miniszteriumokban levő őrhelyekre mind a többi pártok emberei kerülnek, ez nem azt teszi, hogy azt sem látjuk meg, hogy a mi kerületeinkben szervezkedik a függetlenségi párt és nem jelenti azt, hogy helyesnek és jogosnak tartjuk, ha főispánok pártszervezésekben részt vesznek (például Csáktornyan).

Mi lenyeltük a függetlenségi és más pártállású lapoknak adott pausalékat, nem vetjük senki szemére, hogy abból más pártállású képviselők kapják mint munkatársak elsősorban

előtt díszes, magyar ékítményű diadalkapu fogadta az érkező dalosokat, majd a kölcsönös üdvözlések után a színház előtti emelvény elé ért a menet s ha már előbb harmadfélezer idegen férfiszempár gyönyörködött a szépséges egi parasztlányok színes csoportjaiban, most ragyogott csak föl igazán az öröm a szemekben, midőn 64 hófehérbe öltözött urileány ugyanannyi frakkos gavallér karján elötűnt s egyik remegő kis fehér kép a másik után fűzte föl szalagos, iratos koszorúját a nemes küzdelemre, a dälversenyre vonuló egyes csapatok zászlaira a többi, megannyi diadalt jelentő koszorus szalag fölé. Közben föl-fölcsegett az egyes megkoszorozott daloscsapatok érces jellegje:

„Dalban zengni dicőt, szépet,
Karódal védni királyt, népet
És hazát:
Ez a jelszónk, ezt fogadtuk
S mindhalálig meg is tartjuk,
Minket Isten úgy segítjen!” (OMDE jellegje.)

Eme bevezető ünnepek után a lelkes vezetők, kik a városi intelligens és aranyifjuság köztül százan vállalkoztak e tisztségre (lesznek-e nekünk jövő évben ilyen aranyifjaink?) szállásaira kalauzolták az utazásban kátfáradt dalosokat s az est óráiban rendezett ismerkedésig részben pihenést kerestek, a nagyobb rész pedig szintén csak vezetőikkel a város és nevezetességeinek megtekintésére indultak. Tegyük velük mi is az ősi városban néhány lépést, tekintsük meg Eger városának néhány nevezetességét.

(Vége köv.)

tiszteletdíjukat, nem szólunk fel, a képviselők hangzatos címek alatt gyűjtött irka-firkák ellen nem irigyeljük ha nemcsak politikai állásokba, de bankok, gázgyárak, biztosítótársaságokba stb. elhelyezik embereiket, de a legkevesebb, mit megkövetelhetünk és meg is követelünk, az, hogy ne támadják politikai becsületünket.

Mi a koalícióból nem húztunk és nem is akartunk huzni sem anyagi, sem politikai hasznokat.

Gróf Zichy Aladár minisztersége, vagy Rakovszky István alelnöksége (mely utóbbi különben még a kormányrajtás előtti szövetkezés eredménye) sem velük, sem a párttal szemben, bármilyen megtisztelő is különben; nem tekinthető oly alamizsnának, vagy ha tetszik, nagylelkű ajándéknak, miért a néppárt kötelezve volna feladni elveit és földadni szabad cselekvési jogát. A multban is mindig intakt volt a néppárt s tudva van róla, hogy amire vállalkozott, mindig becsülettel állta.

Mi látnok legszívesebben és látnok volna eddig is, ha a függetlenségi párt elvei fentartásával vagy anélkül amint neki legkellemesebb, átvénné a kormányt. Ha tudja, valósítsa meg elveit, programját, ha nem tudja, mondja meg nyíltan, gyenge erre vagy ő, vagy a nemzet. Ne komédiázzunk. Forradalmat nem tudunk és nem akarunk. Látnok a nemzeti küzdelemben a leszerelések tömegét s látnok az ellenállás szervezésének hiányát.

Erőink gyengesége és elleneink erőssége aggodalmakba ejtették a hazafakat. Egy újabb válság előidézését kerüli a néppárt és inkább tűr és vár.

Ez azonban nem azt jelenti, hogy mindenki rajtnok élesítse nyelvét. A bojtár parancsoljon a kutyájának. A párt ne engedje, hogy mikor mi becsülettel és önzetlenül vállaljuk a reánk rótt feladatot, akkor hivatalosai és félhivatalosai folyton reánk csaholjanak.

Ha Farkasházi felszólal és szembehelyezkedik pártjával, ez egyéni vélemény. Ha Hencz egyéni nézetét fejt ki, az a néppárt büne.

Ha Herczeg Ferenc, a magyar író, a Magyar Szövetség alelnöke képviselővé választatik románok támogatásával, ez a magyarok és románok közti testvériség és egyetértés fényes jele. Ha Nagykárolyban jelöltünk, Nemcsóthi Szabó Albertet támogatják a románok, ez hazaáruló paktum.

Hol van az megírva, hogy a románoknak csak a függetlenségeket szabad támogatni? Miért nem tesznek róla, hogy csak magyar választók legyenek a nagykárolyi kerületben? A párt nem tud az állítólagos paktumról, de ha van paktum s az az, hogy a románok támogatják a néppárt jelöltjét, örülünk neki.

Kérdem, nem kötöttek-e a hunyadmegyei függetlenségi képviselők annak idején paktumot a megyére nézve a román képviselőkkel? S nem gondolkozott-e a vezérlő-bizottság arról, hogy a nemzetiségekkel megállapodásra kellene lépni? Nem kezdte-e meg e téren a munkálkodást? A magyarságnak az nem lehet veszte, hogy Nagykárolyban a kisebbségben levő románok a néppárt jelöltjére szavaznak. Ha ez idő szerint van baj, úgy nagyobb baj az, hogy Belényesből a főispán tudta, megkérdezése nélkül, sőt talán akarata ellenére is elviszik a tótl egy szót se tudó képviselőt közgyűlési őrszemnek Turócszentmártonba, mi neki lehet nagyon kellemes, de a magyarságra nézve nagy hátrány, mert Belényes kulcsa a többi románok lakta kerületeknek s ha az elvész, könnyen utána vesz a többi is. Kell-e, szükséges volt-e s a közérdek

szempontjából indokolható-e ez a kinevezés, a kerület prédára bocsajtása? Azt hiszem, nem. És ezért nem jajdulnak fel zsidó kézen levő lapjaink.

A néppárt nem ül két nyeregben. Nem megy ki ő felsége jubileumakor Cinkotára a 49. mellett s nem marad benn egyuttal a 67-es politikát csináló 48-as pártban sem. Nem tagadja a delegáció létjogosultságát, és nem igénykizik egyuttal ott is helyet biztosítani magának. Nem hirdeti magát loyálisnak és nem engedi meg egyuttal, hogy egyes párttagjai király és dihasztia ellen beszéljenek és írjanak. Nem hordja egyik kezében a szent hamvakat, a másikban a kérvényt kitüntetésért, nemességért.

Emberi gyarlóságokkal szemben, a hazára oly szükséges béke érdekében elnézők vagyunk, de ez nem azt jelenti, hogy még azok is rugdaljanak, akikkel fegyverbarátságban volnánk, vagy mi.

Küzdjünk elveink mellett egymást megbecsülve, mert a türelemnek is van határa s ha egyszer azt elveszítve kilépünk a koalícióból, vége lesz az örállomásoknak a közpályán s a bankokban és vége lesz a pausaléknak és kitüntéseknek is mert mi még nem feledünk el harcolni s ma talán még könnyebb, mint a multban.

UJDONSÁGOK.

Időjelzés: hűvös, változékony, sok helyütt csapadék.

— **Személyi hír.** Szögyény-Marich László, osztrák-magyar nagykövetség e hó 22-én Berlinből hosszabb tartózkodásra fejérmegyei csőri birtokára érkezett.

— **A városi pénzügyi szakosztály f. hó 22-én** délelőtt 11 órakor ülést tartott Mohai Lajos pénzügyi tanácsos elnökletével. A jegyző könyvet Lipcsey Lajos vezette. Jelenvoltak: Deutsch Aladár Diebala György, dr. Holly Géza, Piski László és Sommer Mór biz. tagok. Az ülés megnyitása után Deutsch Aladár üdvözlölte Diebala Györgyöt a pénzügyi szakosztály nevében kitüntetése alkalmából, mit ez hálásan köszönt meg. A szakosztály az Árpád-szoborra 200, a Bercsenyiszoborra 100, a muhi emlékoszlopra 25 koronát javasol adatai. Ellenben egy csomó más adakozásra felszólító kérelmet, továbbá öv. Krieger János és Alapi Nándor színészöndvédek kérvényeit elutasítani javasolja. Végre a vízvezeték pézügyi oldalát vintatták meg és szintén azt fogják javasolni pézügyi szempontból is, hogy a vízvezeték és az alagcsatornázás együttesen építtessenek ki.

— **A nagykárolyi választás.** Hetek óta konganak a vészharangok, üvölt a sajtó, hangzik a nagydob. Nagykárolyban választás készült. Voltak hangok, a melyek szerint az oláhok a néppártra szavaznak és nem a függetlenségi pártra. Rögton ki is adták a jelszót és kórusba zengette Magyarország minden liberális, keresztényellenes lapja kezdve a Budapesti Hirlaptól az utolsó krajcáros papirosig: a néppárt szövetkezik a nemzetiségekkel, elárulja a koalíciót, betör a függetlenségi táborba s egész Magyarország szive két hét óta azért saog, hogy ime a néppárt elárulta Magyarországot és egy gyékényen árul legnagyobb ellenségünkkel az oláhokkal. Csütörtökön aztán lezajlott a nagykárolyi választás. Az oláhok rendületlenül kitartottak a függetlenségi párt mellett, 37-et közülük kivéve szépen le is szavaztak rája valamennyien. No! és most hogy vagyunk a hazaárulókkal? Ki szövetkezett velük? A néppárt-e, vagy a függetlenségi párt? Az oláhokból egyszerre tiszteletreméltó románok lettek, a kikről a legnagyobb elismerés hangján egyetlen elítélő hang nélkül említek, hogy milyen szépen leszavazták a függetlenségi pártra. Árulásról.

hazafiandanságról, nemzetségekké váló paktálásról egy szó sincs többé. Hat ilyen az a bizonyos budapesti újságírói erkölcs, amely a Dob-utcából nyeri a táplálékát és Galíciai szellő lebegteti a bőrcseje csipkét. Eladó ott minden s kétszeres a gőz a hang, az erő mindig, ha olyasmit kell szidni, a minék a kereszténységhez is van köze.

A hótrói közgyűlés feletti érdekös programja előtt három érdekös interpelláció is napirendre került. Száraz Gyula dr. az évtizedek óta sertés-vághid ügyét hozza színre. A statisztika és egyéb városok példái pontosan kimutatják, hogy egy ilyen vághid nagy hasznot hajtana a városnak, szívesen állának melléje a sertéshús árusítók is, még sincs meg. Pedig ez közegészségügyi szempontból is életben szükséges lenne.

Rauscher Béla a villamos világítás ügyét annak ellenőrzését fogja felszólalás tárgyává tenni. Helyes! Az itteni anomáliák elérték már a ne-tovább határait!

Holly Géza dr. a dígtér nevezetes ügyében interpellál. Itt is szükség van a feltétlenül gyors intézkedésre. A mi közegészségügyünknek leg-főbb öre a jó Isten, ha az elhagy, akár a kolera is kiöröhet. A közegészségügyi hatóságok jelen-tésétől sűrűb kerülnek. A gyors intézkedések föl-tétlenül szükségességei elől ezuttal lehetetlen már kitérni.

Athelyezés. Gremesperger Vidor rácmácsi áll. el. iskolai tanító hasonló minőségben a gyekési áll. el. iskolához helyeztetett át.

Közgyűlés a városonál. Székesfehérvár szab. kir. városi törvényhatósága f. évi augusztus 26-án d. e. 9 órakor, a városház nagytér-mében rendes havi közgyűlést tart. A tárgysorozat a következő:

Tóth István főjegyző hivatalos jelentése az úresedésbe jött közigazgatási s több kisebb bizottsági tagnak betöltése tárgyában.

Városi tanács betorjlesztja a róm. kath. hitoktatók ré-reszére megszavazott lakbör ügyében érkezett miniszteri leirát.

Városi tanács betorjlesztja Szépséti Gézának fizetés ki-egészítés s rendes tanára lenedő minőségben tárgyában be-adott kérvényére érkezett miniszteri leirát.

Városi tanács eltorjlesztése a Szógyény-Marich és Lépész-utak rendezése tárgyában.

Kiadó hivatal jelentése a Kossuth-utcai telek eladása tárgyában.

Kiadó hivatal jelentése Alinásy József s társai, — a Nádot-utca 17. sz. ház mögötti városi terület eladása, — Pócsik Ferenc s társai, — Pángl István s neje telkeinek ügyében.

Néh. Wurcinger József által tett alapítványokról szóló alapítólevél tervezete.

A Purgér-malom bérbeadása.

A tóvárosi óvoda javítási munkálatai.

A házipénztár fizetőképességének fentartása érdekében függőkölcsön felvétele.

A „Felmayer István Finai” cég kérvénye a város cí-merének használatá iránt.

Ifj. Almásy Ferenc kérvénye szemégyűjtő s trágya-jarakodó hely engedélyezése iránt.

Hammer Ignác felbuzerése a tanács azon határozata ollán, mellyel elutasított azon kérelmével, hogy a Simor-utcában egy vasszerkezettű árcsaragot állíttson fel.

Richter József bizottsági tag indítványa a kőbor cigá-nyok megrendszabályozása tárgyában.

Dene József rendőr nyugdíjaztatása.

Magyar Pál számfejto kérvénye 3 havi, Moonich Ká-rolly levéltárnok havi szabadságidő engedélyezése iránt.

A városi fűtelek bérbeadása.

A helybeli ev. ref. egyháznak hitoktatói segély iránti kérvénye.

A Lévyde-utcbán készitendő alagsatorna.

A cselédügy rendezésére kiküldendő bizottság meg-valasztása.

Ózsv. Krieger Jánosné segély iránti kérvénye.

Somogyvármegye felirata az egy gyermekrendszer meg-gáltása tárgyában.

Több törvénynevelő kiirítéselése.

Vadászat közben. Inkább okulás szem-pontjából s figyelemztetéskepen irjuk meg a kö-vetkező esetet, amely a múlt napok egyikén városunk határában történt s amely mindenkiel hethatósan figyelmeztet arra, hogy a vadászás-nál a legeslegnagyobb figyelem és óvatosság so-hasem felesleges. Előkelő urakból álló társaság durrógatot az ártatlan nyuszikákra s még ártat-lanabb és vékonydangájú foglyokra és fürejkre, midőn egy másik szintén előkelő állású uriem-ber — a ki szintén arra sportolt — hozzájuk csatlakozott. Egy muharföld mellett haladtak, midőn hirtelen egy csoport fogoly rebtent fel s ha igaz, egy agyonfijedt nyúl is iparkodott el a lőtávolságból. A legutóbb érkezett vadászt annyira elkapta a szenvedély, hogy megfélekedett arról, hogy a társaság egyik tagja még lőtávolságon áll vele szemben. Rálőt a vadakra. Abban a pilla-natban egy hangos kiáltás hallatszott. A szemben álló ur a márhoz kapott. Segélyére siettek s megdöbbenve látták, hogy a lövés egyenesen a testének irányult. Arca több sebből vérzett, sőt szeméi is a legnagyobb veszedelemben voltak, amennyiben két kosza serét a csipetők mindkét üvegét darabokra törté s az üveg szilánkjai az arca, sőt a szemébe is behullottak. Ennél na-gyobb baj nem történt, de — azt hisszük — oku-lásul ennyi is elég arra, hogy még az okos em-bereknek is nagyon kell vigyázniok, ha töltoit fegyver van a kezükben.

Sakkverseny. Befejezést nyert a váro-sunkban tartott II. nemzeti sakkverseny. Az orsz-eg első játékosai viltak harcot a „mester” címért. A versenyben ugyan Forgács a legerő-sebb játékos, r kltolt be a legelső helyen, azon-ban, minthogy ő már „mester”, az őt követő legerősebb játékos tarthatott az újat b mesteri címre igényt. A tegnapi nap elé nagy érdeklő-déssel nézett a sakk világ, i. i. az utolsó mérkőzés döntött abban, hogy Abonyi-e vagy Székely kapja a mesteri címet. A verseny befejezése nem elégítette ki a kíváncsikat, Abonyi és Székely egyenlő eredményt tudtak felmutatni s így a „mester” név csak Abonyi és Székely közt le-folyó újabb játszmából kerülhet ki.

A XV. forduló következő a eredménnyel végződött:

Forgács francia játszmában legyőzte Barászt 38 lépésben.

Székely skót játszmában legyőzte Exnert 63 lépésben.

Abonyi veszttet Cseh ellen elhárított vezér-csel játszmában 39 lépés után.

Földes elhárított vezérselben legyőzte De-metert 59 húzás után.

Szokoló francia játszmában győzött Kovács-csal szemben 20 lépés után.

Döntetlen volt a Gajdos—Réti és Merényi—Smogrovcics játszma.

Steiner szabadnapos volt.

A verseny végeredménye: Forgács 11, Abonyi, Székely 10, Gajdos, Földes 8½, Barász 8, Exner, Smogrovcics, Réti 7½, Merényi 6, Cseh 5½, Demeter, Steiner 4½, Szokoló 3, Kovács 2.

Névmagyarosítás. Kiskoru Dorner Pál helybeli lakos belügyminiszteri engedéllyel Ko-vács-ra magyarosította nevét.

Cuellista felebbezés. A Famítókások Szakszervezetét tudvalegyleg a polgármester fel-ozslatta a Röhlich-esetből kifolyólag. Handler és Forgács főeltársak ennek dacára összehívták a tagokat, üléseztek, gyűléseztek, szóval felszkelőd-tek. A rendőrkapitányság nyomára jött a dolog-nak s a komlyeles eltársakat, Handler Gyulát, Fehéer Jenőt és Goldstein Hermannt 4—4 napi elzárásra és 50—50 k. pénzbüntetésre ítélte. Fel-lebbeztek. A felebbezés azonban olyatánképen sült el, hogy a tanács a büntetést megdupláztá.

Vásári forgalom. A vasárnap megtartott országos vásár állatforgalma a következő volt:

Felhajtatott.	cladatot.	
Ló és csikó	2323	873
Juh és bárány	680	220
Sertés és malac	94	93
Bika	18	12
Tehén	768	338
Úszó	446	55
Ökör	907	265
Tinó	225	333
Borjú	177	161
Bivaly	61	12
Összesen	5697	2260

A vásár elég forgalmas volt.

Az Otthon kávéházban levő Bioscop e heti új műsora szenzációs, az eddig bemutatott képsorozatot nagyban felülmulja, a gyönyörű műsorból a következő képeket emeljük ki: Kétszer bescapva (mulattató.) Pórujárt házibarát (kacag-tató.) Rakoncátlan beteg (humoros.) Velszi herceg fogadtatása Indiában (nagy látványosság.) Meg-zavart találka. Ártatlanul valóvó. Nagy dráma (megható realiztikus felvétel.) Szabadon idomított kerékpár (előadja 2 bohóc.) Rajah kincses szek-nyéye meseszép színes felvétel 3 felvonásban, 24 képbén, nagyszabású balettel. Szabad bemenet. Számos látogatási kár Fekete Géza Otthon kávé-s.

Czimbalom-tanítás. Az orsz. zene akadémiai módszer szerint új czimbalom tanzakol nyitok, a mire tanítványokat el-fogadok. Jelentkezni lehet f. é. szept. 10-től. Sarló-u. 3. sz. a. Glássa Isabella.

Meglopott rokon. Schlauszki Juli táci 20 éves leány Forna pusztára indult, hogy rokonát Pócsik József gépezet meglátogassa. A gépezet a viszontlátás örömeire szívesen egyezett bele, hogy a látogató abbeli kérésébe, hogy pár napig nála vendégeskedhessék. Miért, miért sem azonban a kedves rokon, már a korá reggeli órákban meg-lépett, magával viven 50 korona készpénzt és egy csomó ruhát. A tolvaj rokont még ezideig nem sikerült előkeríteni.

Megdézsmált di. nyés kocsi. Dobravizs-ky Mihály és Pósek János nagyperkátai dinnyeter-melők-utnak ereszteték dinnyével megrakott ko-csijukat Fehérvár felé, hogy egy kis pénz-magot lassanak fáradságuk után. A dinnyés kocsi Sere-gélyesig csak épségben elért, ott azonban valami baj történt. Tartalmát a 15-ére virradó éjelen megdézsmálták. 30 korona értékű dinnyét emeltek el a tolvajok s azonfelül összevagdosták a ponyvát, mely a dinnye leszorítására szolgált. Csenedőri nyomozás előkerítette a tolvajokat Bődd Gyula, Zsilovics József, Csanádi István, Somogyi József, Sztics János és Ober József személyében, kik drágán fizetik meg a dinnye árát a törvényszéken.

Huncut a német. Német Rozália neve már nem egyszer fordult meg rendőri körökben. Legújabbban Krenc Anna jelentette fel öklömét, előadván a következőket: 19-én Lovasberényből jött, hogy itt mint cselédlány álljon szolgálatba Ruháját, minden egyéb holmiját Német Rozáliá.

HEIN MARTON műhangszer-készítő
Székesfehérvár, Kossuth-utca 2. szám.
 Ajánlja saját készitményű hangszereit és dustan felszerelt raktárát, u. m.:

Iskolai hegedűk	6—8—10 kor. feljebb	
Harmonikák	3—5—10	
Fuvolák	2—4—8	" "
Gramophonok	50—70	" "

Hat évi jótállás! **Czimbalmok:** Hat évi jótállás! Pedál nélkül 60 kor. feljebb
 Pedállal (salon czimbalom) 120 " " "

Zongorák:
 Mignon 600 kor. feljebb
 Pianon 540 " "
 Harmoniumok 140 " "

Hangszerek részletftetésére is kaphatók. — Mindennemű hangszer javítások szakzerien és lelkiismeretesen esz-közöltetnek. — Régi hangszerek megvértnek és bece-reítetnek. — Az összes hangszerek alkatrészei kaphatók.

nál helyezte el (József-u. 12.) s ő a városba ment dolgozni. Mikor hazament 100 k. értékű ruhát és Német Rozáliát nem találta sehol. Valószínűleg együtt léptek meg. Az előadottakra a rendőrség nyomozásra indult, melynek sikeres befejezése után a tolvaj hajdon a rendőrség fogházába rándult.

— **Véres aratónépep.** Szent István napján Schwarz Lázár szababattányi bérlő birtokán tartott kedves, mégnitt aratónépet gyilkos revolverlövés zavart meg. A vig mulatságban Péter Szabó József arató összekapott Nagy András arató társával. A heves szóváltás közben Nagy András revolvert rántott elő s lehtőségén rálőtt a mit sem sejtő Szabóra. Az egyik golyó bal karját, a másik pedig jobb oldalát furta keresztül. A szerencsétlen ember azonnal-menekülnének látott, de eközben egy harmadik golyó érte s elbukott a menekülésben. A sulyosan sebesült embert az első segélynyújtás után behozták a Szent György-kórházba, hol most élet-halál közt lebeg. A gyilkos támadó elmenekült s menekülő utjából még most sem került elő.

Uri családnál teljes ellátásra elfogadtatnak alsóbb osztályu tanulókat. Cím a kiadóhivatásban.

— **Eltárs tanulmányuton.** Mayor József, nyárádszeredai cipész elvtárs összeverbuált kérmény 22 koronát s Budapestre, majd Óskoronázó városunkon keresztül, részint kellemes szórakozásból, részint tanulmányozás céljából a Balaton vidékére rándult. A kis pénz persze hamar elkopott s az elvtárs hazafelé vette útját. Itt pihent Fehérvárott, mikor a rendőrök becitáliák a rendőrséghez. Igazolól iratokat előadni nem tudott. Csak annyit mondott, hogy ő elvtárs és tanulmányuton van. — Miből élt az uton, kérdezte a kapitány. — Kávéházban szivesen látott kitűnő hangom van — volt a válasz. Az éjjeleket a szabadban a kázalok közt töltem. Az előadottak után a kapitány gondjaiba vette a nyaralól elvtársat.

A gyermek számarhurutos. Nem késsen tehát megkérdezní az orvosról, hogy mit tart a „Sirolin-Roché” nevű szerrol. Számtalan orvosi vizsgálat eredményeként megállapított, hogy számarhurut gyógyításánál semmiféle más szer nem állja ki a versenyt a „Sirolin-Roché”-al. A köhögést szünteti és gyorsan egészséges elmulik. A gyógyszerárakban kapható „Sirolin-Roché” teljesen ártalmatlan, nem légtat és a gyermek kellemes jó íze miatt szivesen veszik.

— **Tüz.** Gárdonyi községben e hó 16-án Imre János udvarán álló számalakazal kigyuladt s a mellette összerakott nádrakkással együtt leégett. A még idejekorán érkezett segítségnek sikerült a szomszéd nádfedreke házat a rohamosan terjedő lángok elől megmenteni. A tűzvizsgálat megállapította, hogy a tűz gondatlanságból származott. A házban lakó Simon Lajos kis fia, a 6 éves Lajkó gyufával játszadozott a kazal tövében. A gyermek anyját, ki őt szabadjára engedte, feljelentették a járásbíroságnál.

Abán a régi nagyvendégül épület jörforgalmu mészáros és hentes üzlettel szabadkézből, örök áron előadó. Ertekezhetni a tulajdonos Habert Ferencnél Abán.

A tanügy köréből.

Tanügyi különlegességek.

A tanügy vezetőinek meglepő eljárásán nem egyszer van okunk meglepedni. De még ezek közt a különlegességek közt is különös az az eljárás, melyet a m. kir. közoktatásügyi miniszter, illetőleg annak illetékes közege a helybeli felsőbb leányiskola tanári karával gyakorol. A régi tanerőknek, a kik a régi, most már felsőbb leányiskolává átalakult polgári iskolában tanítottak, egyforma képesítésük volt és van, vagyis mindannyian okleveles polgáriszkolai tanítók. Mikor azonban a mi polgáriszkolánk átalakult, az intézet női tanítói fizetéskiegészítésben részesültek. A férfi tanító, Szepesy Géza azonban a kegyelmes miniszteri intézkedés értelmében továbbra is megmaradt a régi fizetéssel. A női tanítóknak tanárnökké avaszaltak, Szepesy Géza azonban megmaradt továbbra is tanítói címmel. Az ez évi június 26 ki közgyűlés mint iskolafenartól Szepesy Gézát rendes tanárnak választotta meg. Egy jun. 24-én kelt miniszteri leírát pedig nemcsak a fizetéskiegészítéstől utasítja vissza Szepesyt, hanem még

LEGJOBB
CIPŐCRÉM

szép fényt ad és tartósra teszi a bőrt. A NIGRIN egészségi szempontból is ajánlható, a mennyiben nem tömi el a bőr lukacsait s nem akadályozza a láb pároigását

ST. FERNOLENDT, Bécs
cs. és kir. udvari szállító.

Mindenütt kapható!

a tanári állásra való megválasztatása lehetőségét is kizáratlank jelzi.

Nohát ez egy tökéletes, fejteőre esett abszurdum! Hogy egy miniszteri rendelet miként blamirozhatja magát emnyire, az érthetetlen! Szép az udvariasság, de inkább kötelesség az igazságosság. Vagy ne léptessenek elő senkit, vagy ha előléptetés történik, azt ne ily meglepő igazságszósztás alapján csinálják. Szepesy ez idő szerint legregőbb tagja a régi polgári iskola tanári karának. Akár mint tanferő, akár mint ember ellen soha kifogás nem esett. Mint legregőbb ember legtöbb érdemet szerzett az intézetnél és most mégis ily megalázó megkülönböztetés jut neki osztályrészül. Aki a helyzetet nem ismeri, önkéntelenül azt kell hinnie, hogy itt valami titkos oknak kell fenforognia, a miben Szepesy volna a bűnös. Pedig egész dolog az nem egyéb, mint egy felsőbb helyen elkövetett abszurdum — vagy mondjuk: feledékenység. Akarjuk inkább az utóbbit hinni s ezért fordul a hétfői közgyűlés is leíráttal a rosszul informált miniszterrel a jól informált miniszterhez és hisszük, hogy a közgyűlésnek, mint Székesfehérvár szab. kir. város egész közönsége képviselőtének szava nyom majd annyit a latban a miniszter előtt, hogy az ilyen kiátló igazságtalanságoknak utját-vágja.

Egy másik különlegesség.

Ha már emnyire vagyunk a tanügyi különlegességek fe tegetésében, ujsághalhatjuk, hogy Bara Margit felsőbb leányiskolai tanítónő, aki a mult esztendő tekintélyes részét hónapokkal előre megállapított hurutos bántalmait miatt betegeskedéssel töltötte, egy alapos dorgatoriumi hangon tartott átiratban (úgy ezt, mint egyéb átiratát más írja és más írja alá) kifejenti, hogy megválasztott tanárnónek tudván magát, a jövő évben folytatni fogja a felsőbb leányiskolában megkezdett áldásos müködését. Puff neki! No mi ugyan-csak be vagyunk szegve! Azt hitük s boldogan meg voltunk győződve, hogy nélkülözni fogjuk ő nagysága becses jelenlétét s most ime, a drága kis levélke tudunkra adja, hogy hurut ide, nátha oda, de ő nagysága sokkal jobban szeret bennünket, semhogy elválni tudna tőlünk. S ami még kellemetlenebb a dologban, ezt a kedves és megkülönböztetett jelenlétet akarva, nem akarva túrnunk kell. Ó Nagysága ugyanis meg van választva, orvosi bizonyítványai állítják, hogy beteg volt, a betegségét a főorvos nem vizsgálhatta felül, azon egyszerű oknál fogva, mert ő nagysága nem jelt meg és helyette csak erélyes hangon tartott dorgatoriumok érkeztek a tisztelt iskolaszékhez.

Egyéb választások.

Ilyenformán a felsőbb leányiskolánál csak egy választás lesz s a jövő esztendőre ismét csak a régi kerserves kiállítások kecsesgetnek. Tanítói állás az elemi iskolátnál három vár betöltésre. Sváb Kálmáné, Dénis Béláé és Óvári Vargha Dánielé, a ki legutóbbit mégis beadta kérvényét, a melyben bejelentí visszavonulását a tanítói müködésről. Kálmán Lenke visszavonulása függőben maradt, a mennyiben a miniszterium a kérvény hiányos felszerelése miatt nem intézte még el a végkielégítési ügyét. A mint értesülünk három helyettes tanítói állásra választ az iskolaszék tanerőket.

Az új ipariskola.

Az új ipariskola építési ügye szintén megoldás elé jutott. Vargha Elemér mérnök elkészítette a terveket, a melyeket a felülvizsgáló bizottságok helyeseknek találván, most már csak a végleges elfogadás, illetőleg a pályázat kiírása volna hátra.

Az új ipariskola a Petőfi-utcában a postapalota folytatásaként épülne. Bejárója a Petőfi-utcarra nézne, másik oldala pedig, a csatornapartra. A csinos egyemeletes épületben a hely 300-400nyi területet foglalna el, 5 tanterem és egy rajzterem, továbbá igazgatói helyiség és szolgálakás lenne. Összes költségei 71 ezer koronát tennének ki, a melyből az épületre magára 60 ezer korona jutna, a többit az udvar, gyalogjáró stb. rendezése emésztenék fel.

Az ügy élen Saára Gyula dr. országgy. képviselő, mint az ipariskolai bizottság elnöke áll, a ki — meg vagyunk győződve, — rövid idő alatt megoldás elé viszi a régóta vajudó ügyet s valahára megérjük már, hogy a régi kripták helyett (így nevezik félig-meddig hivatalosan is a mostani pinceszéri helyiséget) tisztességes, modern s emberi igényeknek megfelelő helyiségben tanulnak az ipariskola tanulói. Saára Gyula dr. egyébiránt a miniszteriumban már a költségek legnagyobb részét is kieszközölte.

Az ipartörvény.

Szterényi nagyszabásu beszédet mondott a pécsi országgy. iparos kongresszuson. Elragadtatással irnak beszédjéről a lapok. Nem mondhatnak kritikát arról, amit még nem ismernek, de ez az előlegezett dicserét minden esetre perjudicálja azon ipari törvényjavaslatokat, melyeknek megalkotását a kereskedelmiügyi kormány a legközelebbi jövőre programmszerűleg kiállításba helyezi.

Amit Szterényi beszédében mondott, azt nem tekinthetjük másnak, mint egy készülő mű általános körvonalaiknak. Vásonra vetett vázrajznak, amelyen alakokat látunk, de megmondani nem tudjuk: angyal, ördög lesz-e majd a körvonalakból alakitva? Hiszen ismerjük azon elveket, melyeket Szterényi az ipartörvény diadalra akar juttatni. Ezen elvek körvonalaissa, általános feltálatása ráillik bármely párt ipari politikájának általános jellemzésére. Befelér jó és rossz egyaránt. Ezért kár volt előlegezni a dicsőimuszokat.

Hiszen csak hogy egyet említsünk. Szterényi föltétlen híve az ipar korlátlan szabadságának a szociáldemokrata elvek alapján. Ez pedig legathatatlannul a kis ipar megbénítása. Ebből pedig, úgy hiszem nem kérünk, nevezéek ezen szabadság leple alatt előhajtott állapotokat bármíni állapotoknak.

Az a műhelyrendszer is, melynek Szterényi a híve, nem egyéb, mint a kis ipar szabad fejlődésének meggátolása. Elfogadjuk mi is a műhelyrendszeri, sőt mi inkább hívei vagyunk neki, mint Szterényi, de a mi műhelyünk műhely a szószeres értelmében, nem pedig egyszerű munkahely, melyben gépekké aljasított emberekkel dolgoztatnak minden önálló törekvés elfojtásával. Szterényi műhelyrendszere azon értelemben, bensőség nélküli rendszer, mint a gép bensőség szerkezete, mely föltöt a gépész rendelkezik, de amely soha sem alkalmas azon társadalom iparának céltudatos fejlesztésére, amely társadalomnak mi Szterényi felfogásától eltérő, nemesebb célokot tulajdonitunk.

Szterényi szövetségesei elvei éppenséggel nem azok, melyek a kis ipar boldogulását, versenyképességét előmozdíthatnák. Szterényi szövetségeseivel szintén nem akar mást elérni, mint a kis iparnak lenyűgözését azon érdekkörök részére, melyeknek erkölcsi felfogása Szterényi valója föltöt uralkodik.

Ipari oktatására vonatkozó terveiben is sokkal egyoldalubb elvek vezérlik, semhogy ezen tervei föltöt, melyeket részleteiben még nem

ismerünk, már is föltétlen hódolatunkat lennének kénytelenek kifejezni. Tanoncotthonait az ő elvtársai egy nagy gyár szakmühelyeinek tekintik, melyekben az összeállítandó gép alkatrészeit készlik. Ezekből nem kérünk még akkor sem, ha a tanoncokat be is oktatnák teljes csatlakozással arra, hogy a Sztérényiek által kontemplált társadalmi szervezetnek kifogástalanul működő elemeivé legyenek.

Megvagyunk győződve arról, hogy nagyon sok kisiparos hallgatta Sztérény beszédét bizalmatlanul, s ha még nem nyilatkozott elítélőleg tervei felől, melyeket beszédével a komolyan mérlegelő előtt nem leplezhetett, ezt csak azért nem tette, mert bizott azon kijelentésében, hogy törvényjavaslatait megküldi majd hozzászólás végett Magyarországra valamennyi ipartestületének.

Hát ez nagyon helyes dolog, Sajnos azonban, hogy ezen ipartestületekben kevés embernek lesz majd ideje az alapos tanulmányozásra, s elfogadják majd, mint eddig is mindig elfogadják, a Sztérény-féle elvektől szaturált előadók magyarázatait.

Sokkal nagyobb szolgálatot tett volna a magyar sajtó Sztérény beszéde után a magyar iparnak, ha dicséret helyett azon elveket mérlegeli, melyek Sztérényit alkotási politikájában vezérik. Ezen mérlegelés közepette egyrészt talán az államtitkárnak is eszébe jutnának az összes ipari irányelvek megfontolását, de meg iparosainkat is figyelmeztetik, hogy ami fénylik az még nem arany.

Iparosaink, különösen kis iparosaink így majd bizalmatlankodva fogadják volna a megígért javaslatokat, s e bizalmatlankodás révén sok oly hibát láttak volna meg a készülő törvényjavaslatokban, amelyek minden esetben bent lesznek, de gondosan leplezve, hogy egy-egy miniszteri renjelettel adhasanak nekik oly irányt, amelynek kis iparosaink ma feltétlenül ellenségei.

Piaci árak.

Székesfehérvár 1907. augusztus 24-én
(100 klg. számítva.)

	kor. fill.	kor. fill.
Buza:	21	21 20
Rozs:	17 60	17 80
Árpa:	14	15 60
Zab:	16 20	16 40
Tengeri: (ujj)	14 80	

Forgalom élénk.

Anyakönyvi statisztika.

1907. évi augusztus hó 17-től augusztus hó 24-ig

Születés. Született: 10 törvényes fiú, 7 leány, 1 törvénytelen fiú, 0 leány; ezekből halvaszületett törvényes fiú 0, leány 0, törvénytelen fiú 0, leány 0. Összesen 18.

Halálozás. Elhalt: 3 fi, 8 nő; ezekből 7 éven aluli törvényes fiú 0, leány 0, törvénytelen fiú 0, leány 1, 7 éven felüli fi 3, nő 5. Összesen 9.

E szerint a születés a halálozást 9-el mulja felül.

Elhaltak: Nardai Istvánné, Nyakas Anna, r. k. 34 éves, Felsőkirálysor 21. — Vanka Imréné, Schmalbach Rozália, r. k. 62 éves, Csutora-u. 14. — Laki József, ev. ref. földm. napsz. 39 éves, Szt. György kórház. — Rostásy Imro ev. ref. önálló mézáros, 33 éves Szt. György kórház. — özv. Varga Józsefné, Takács Julianna, r. kath. 64 éves Temetősor 21. — Dobos István r. k. Kisbirtokos, 67 éves, Rácz-u. 15. — Kereseli Fáni r. k. 1 hónapos Ósz-u. 14. — özv. Peresztegi Nagy Istvánné r. k. 65 éves Órg-u. 65. — Loóz Nándorné, Horváth Erzsébet r. k. 60 éves Széchenyi-utca 47. sz.

A szőlő
OIDIUM
betegsége ellen

az évek óta kipróbált legjobb szer a
DR. ASCHENBRANDT-FÉLE

Rézkénpor.

Ara Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban a kilogramm 50 fillér; 10 és 20 kilogrammos zsákokban, 54 fillér, valamint 2 kilogrammos dobozokban a kilogrammonként 55 fillér.

Használata olcsóbb mint a kénporé, mert kevesebb kell belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szel le nem fújja.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja!

A rézkénpor egyúttal a peronospora ellen is mentesíti a szőlőt, s így rézkénporozás után az első esetleg a harmadik permetezés elmaradhat. Ez pedig lényeges költségmegtakarítás!

Számos magyar gazda bizonyítvány-kivonatára megküldetik!

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető:

Karl József és fiánál Székesfehérvár,
Szigethy Testvéreknél Székesfehérvár.

ZENEISKOLA.

Van szerencsém az igen tisztelt szüők és az érdeklődők szíves tudomására hozni, hogy folyó évi szeptember hó 1-én Tavirda-utca 21. sz. a. (snját ház)

ZENEISKOLA-T

nyitok.

Zeneiskolámban úgy kezdők, mint haladók felvételnek egyelőre: hegedű, mély hegedű, gordonka és cimbalom tanfolyamra.

A tanítás hetenként 2-szer és 3-szor történik, mikor is minden növendék az általa választott hangszernek gyakorlati és a megfelelő elméleti oktatásában részesül. A növendékek tanítása minden tanszakon csoportonként történik. Egy-egy csoportban legfeljebb 4 növendék van, mely csoport egyenlő tehetségű és késztségű növendékekből lesz összeállítva.

Az órarend akként lesz beosztva, hogy a városban levő összes tanintézetek növendékei a Zeneiskolát akadálytalanul látogathassák.

A tanítványok-felvételét folyó évi augusztus hó 28-tól naponta d. u. 3—5-ig eszközölöm.

Tandij. Bármelyik hangszerre évi (10 hóra) 40, illetve 60 korona, mely összeg félevenként, t. i. szeptember és február hó 1-én előre fizetendő, de havi részletekben is fizethető előre. Az oktatás a m. kir. orrságos Zeneakadémia tananyaga szerint történik.

Felköttek részére külön esti tanfolyam!

Magánórák külön megegyezés szerint!

Midőn ezen új vállalkozásommal a m. t. közönség elé lépek, kérem ahhoz jóindulatu támogatásukat és bizalmukat, melyet közel másfél évtizedes helybeli működésem alatt élvezni szerencsés voltam.

Székesfehérvár, 1907. augusztus hó.

Maradtam kiváló tisztelettel

JAMBOR ZSIGMOND
zenetanár.

Keil-lakk

legkötőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára
Keil-féle fehér „Glasur“ lénymáz 90 fill.
Keil-féle arany-lénymáz képkereteknek 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Székesfehérvárott:
Flits Pál és Langraf Gábor és Fai
Jókai-utca.

Bicske: Keller Szilárd.
Sárbogárd: Braun Miksa.
Veszprém: Bakos Kálmán.

ELECTRO BIOSCOP (Mozgó fényképek)

az „OTTHON“ kávéházban Kossuth-utca 13. sz.

Naponta 2300. méter film bemutatás!

➡ Szabad bemenet! ➡ I. rendű cigány zenekar! ➡ Buffet. ➡

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.